

HIỂU THÊM VỀ "CÔNG TỐ VIÊN ĐẶC BIỆT" Ở MỸ

Để trở thành một Công tố viên đặc biệt - Tiếng Anh là Special counsel hay Special prosecutor thì phải có những tiêu chuẩn sau:

1. Là một luật sư giỏi, có uy tín, đạo đức;
2. Không tham gia bất kỳ đảng phái chính trị nào;
3. Có kinh nghiệm điều tra, hiểu biết về luật hình sự và chính sách của Bộ Tư pháp Mỹ - United States Department of Justice - ,viết tắt là DOJ;
4. Công tố viên đặc biệt phải nằm ngoài bộ máy chính quyền để đảm bảo yếu tố công chính, vô tư;
5. Việc bổ nhiệm công tố viên đặc biệt ở Mỹ hiện nay được điều chỉnh bởi Bộ luật Quy tắc Liên bang - Code of Federal Regulations. Công tố viên đặc biệt được Tổng chưởng lý bổ nhiệm hoặc quyền tổng chưởng lý, nếu tổng chưởng lý rút khỏi cuộc điều tra;

Hiểu thêm về các vấn đề liên quan:

- Tổng Chưởng lý: có hai cấp là Bộ trưởng Bộ Tư pháp cấp liên bang và tiểu bang. Hai vị này đóng vai trò là Công tố viên cao nhất ở mỗi cấp nên còn được gọi là Tổng Chưởng lý.

- Nước Mỹ có bao nhiêu Công tố viên: Ở cấp liên bang, có 94 công tố viên (U.S attorneys) do Tổng thống bổ nhiệm và Thượng viện phê chuẩn.

Công tố viên cấp liên bang điều tra các vi phạm luật liên bang như: lũng đoạn chính sách, hối lộ quan chức của các doanh nghiệp (white-collar crime), buôn bán ma túy và tham nhũng. Ở cấp tiểu bang, quận hạt và thành phố, công tố viên (district attorneys) chịu trách nhiệm về các vụ án hình sự theo luật của tiểu bang.

Khi muốn mở cuộc điều tra các sai phạm của Tổng thống, các quan chức của nhánh hành pháp thì để đảm bảo "Khách quan - Công Chính - Công Tâm", tránh gây sức ép, xung đột lợi ích,... thì các công tố viên nhánh hành pháp không được tham gia điều tra mà Tổng Chương lý hoặc quyền Tổng Chương lý sẽ chỉ định một luật sư hội đủ tiêu chuẩn của một công tố viên.

Từ đó tên gọi "công tố viên độc lập - independent counsel" hay "công tố viên đặc biệt - special counsel hay special prosecutor" xuất hiện. Hai tên gọi này được dùng trong các thời kỳ khác nhau nhưng quyền hạn là hoàn toàn giống nhau.

Công tố viên đặc biệt Robert Mueller là ai ?

Tên đầy đủ là Robert Swan Mueller III, sinh ngày 07/8/1944 tại New York City, New York.

Mueller đã từng làm sĩ quan trong ba năm tại lực lượng Thủy quân Lục chiến Mỹ. Ông dẫn đầu một trung đội súng trường của Sư đoàn Thủy quân số 3 trong Chiến tranh Việt Nam. Ông là người nhận ngôi sao đồng, hai Huy chương khen thưởng Hải quân, Trái tim Tím và Chữ thập Hào hùng Việt Nam.

Rời quân ngũ, Mueller học tại trường Đại học Luật Virginia. Sau khi nhận được bằng Thạc sĩ Luật của Juris, Mueller đã làm việc với tư cách là người tố tụng tại San Francisco cho đến năm 1976.

Sau đó, ông phục vụ trong 12 năm tại Văn phòng Luật sư Mỹ bắt đầu tại văn phòng của Luật sư ở Quận Bắc California - San Francisco và trở thành trưởng phòng hình sự.

Ngày 05/7/2001, Mueller được đề cử vào chức vụ Giám đốc FBI và được Thượng viện bỏ phiếu thông qua vào ngày 02/8/2001, chính thức làm Giám đốc FBI vào ngày 04/9/2001.

Ngày 12/5/2011, Tổng thống Obama đã yêu cầu Giám đốc Mueller tiếp tục điều khiển FBI thêm 02 năm nữa so với nhiệm kỳ hiện tại sẽ hết hạn vào ngày 04/9/2013 nhưng Thượng viện thông qua yêu cầu này và Mueller đã từ chức vào ngày 04/9/2013, người thay ông là James Comey.

Sau khi rời FBI, Mueller trở thành giáo sư thỉnh giảng tại Đại học Stanford, ông cũng đã tham gia công ty luật WilmerHale với tư cách là một đối tác tại văn phòng Washington, D.C.

Ngày 17/5/2017, Mueller được Thứ trưởng Bộ Tư pháp Rod Rosenstein bổ nhiệm vào chức vụ Công tố viên đặc biệt của Bộ Tư pháp sau khi Tổng thống Trump bãi nhiệm Giám đốc FBI James Comey, và những cáo buộc cho rằng "tổng thống yêu cầu Ông Comey đình chỉ cuộc điều tra đối với cựu Cố vấn An ninh Quốc gia Michael Flynn.

Sau 22 tháng được bổ nhiệm để điều tra về những cáo buộc liên quan đến việc Nga đã thao túng mùa bầu cử Mỹ năm 2016 thì nay ông Mueller đã nộp báo cáo cuối cùng cho Tổng Chương lý William Barr khẳng định Nga không can thiệp bầu cử Mỹ năm 2016 để giúp ông Trump đánh bại bà Hillary Clinton.

Có nhiều người nói rằng công tố viên đặc biệt Robert Mueller là người theo Đảng Cộng Hòa - Republican Party, thường được gọi là GOP, viết tắt của "Grand Old Party", điều này hoàn toàn không đúng với tiêu chuẩn để trở thành một công tố viên đặc biệt như đã trích dẫn ở trên./.

Tran Hung